

ΝΤΙΝΤΙΕ ΝΤΕΝΕΝΕ

**Η ΠΟΡΕΙΑ ΕΝΟΣ ΚΟΙΝΟΥ
ΚΑΘΑΡΜΑΤΟΣ**

**ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΚΡΙΒΟΠΟΥΛΟΣ**

Κ Ε Δ Ρ Ο Σ

Ντιντιέ Ντενένξ: *Η πορεία ενός κοινού καθάρματος*
Τίτλος πρωτοτύπου:
Didier Daeninckx: *Itinéraire d'un salaud ordinaire*

ISBN 978-960-04-5466-6

Μετάφραση: Βασίλης Παπακριβόπουλος
Επιμέλεια-διόρθωση: Βάσω Παπαχρήστου
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Éditions Gallimard, Paris, 2006*

© *Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2024*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

Στην Κοζέτ και στον Ζορζ Ονέ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Οι αστερίσκοι παραπέμπουν στις Σημειώσεις που βρίσκονται στη σελίδα 337.

Κεφάλαιο 1

Οι ανθισμένες παυλώνιες και το Εστιατόριο των Διανοουμένων είναι το πρώτο πράγμα που του ήρθε στο μυαλό όταν αφέθηκε στη νοσταλγία ενώ άνοιγαν τη σαμπάνια. Ο Κλεμάν Ντιπρέ έδωξε από τη σκέψη του τα μοβ λουλούδια. Η ιδέα και μόνο ότι θα μπορούσε να ενδώσει στην παραμικρή εξομολόγηση προς τους συναδέλφους που τον περιστοίχιζαν τον γέμιζε ανησυχία. Σχεδόν σαράντα χρόνια είχαν περάσει από αυτό το άνθισμα και, περιέργως, όσο κι αν δεν την είχε αναλογιστεί ποτέ, ήταν αυτή, η βλάβση, που επανερχόταν στη μνήμη του τη στιγμή που εγκατέλειπε για πάντα το γραφείο του στη βόρεια πτέρυγα του κτιρίου. Σαράντα χρόνια, κι όμως οι εικόνες ήταν ολοζώντανες.

Ξανάβλεπε τον εαυτό του, λυγρόκορμο νεαρό, με φανελένιο κοστούμι και το καπέλο του ελαφρά γερμένο προς το δεξί αυτί, να διασχίζει την κεντρική αλέα της Ανθαγοράς. Θυμόταν τις μυρωδιές.

Ήταν Μάιος. Πριν από δεκαπέντε ημέρες είχε λάβει μέρος στον διαγωνισμό της Αστυνομίας για την πρόσληψη επιθεωρητών και συγκαταλεγόταν στους επιτυχόντες, ανάμεσα στους πρώτους μάλιστα. Οι σπουδές στη Νομική, τις οποίες είχε υποχρεωθεί να διακόψει, και οι άριστες επιδόσεις του του είχαν επιτρέψει να επιλέξει τη θέση όπου θα τοποθετούνταν. Αρχικά είχε σκεφτεί να ανέβει την κλίμακα της ιεραρχίας ξεκινώντας από ένα συνοικιακό αστυνομικό τμήμα, όμως οι νέες αποστολές που ανατέθηκαν στην

Υπηρεσία Πληροφοριών Εσωτερικού,* η οποία μετονομάστηκε σε Ειδικά Τμήματα, απαιτούσαν τη στελέχωσή της με δυναμικά και ικανά άτομα. Η ειδοποίηση τον καλούσε να παρουσιαστεί στο Ιλντε λα Σιτέ* στις έντεκα. Καθώς βάδιζε κατά μήκος των μεταλλικών περιπτέρων που ήταν γεμάτα δενδρύλλια και μπουκέτα λουλουδιών, παρατήρησε τα μοβ λουλουδένια τσαμπιά που τύλιγαν τα κλαδιά στη διπλή δεντροστοιχία. Μια γυναίκα που γέμιζε τον κουβά της στη δημόσια βρύση τού χαμογέλασε. Φορούσε ξυλοπάπουτσα και μια μπλε ποδιά. Την είχε χαιρετήσει ανασηκώνοντας το καπέλο του κι επιβράδυνε το βήμα του για να ακούσει τι είχε να του πει.

– Σήμερα το πρωί έγινε αυτό! Πρέπει να επωφεληθείτε, δεν θα διαρκέσει και πολύ... Κι ύστερα, ανθίζουν μια φορά κάθε πέντε χρόνια. Μήπως θέλετε τριαντάφυλλα; Είναι ολόφρεσκα... Κι όπως είστε ομορφούλης, κάπου θα έχετε να τα προσφέρετε.

Είχε χαμηλώσει το βλέμμα του, μην ξέροντας τι να απαντήσει, και παραλίγο να πέσει πάνω στο άδειο βάθρο στο οποίο μέχρι πριν από λίγους μήνες ορθωνόταν το άγαλμα του Θεόφραστου Ρενοντό, προτού το κράμα χαλκού από το οποίο ήταν φτιαγμένο βρει μια πιο ωφέλιμη χρήση στη βιομηχανική ή στην αγροτική παραγωγή. Μια γερμανική φάλαγγα στρατιωτικών οχημάτων είχε σταματήσει στη λεωφόρο ενώ αυτός έδειχνε τα χαρτιά του στον σκοπό. Ένοπλοι στρατιώτες είχαν ξεπροβάλει κάτω από το χακί карабόπανο παίρνοντας θέσεις μπροστά στα κάγκελα του Δικαστικού Μεγάρου, εκατό μέτρα παρακάτω.

– Τι συμβαίνει;

Ο αστυνομικός, ατάραχος, του επέστρεψε τα χαρτιά του.

– Τίποτα, είναι η αλλαγή βάρδιας για τη δίκη των τρομοκρατών... Πολύ καλά. Όλα είναι εντάξει, θα ανεβείτε τη σκάλα. Ε, τα γραφεία της διοίκησης είναι στον δεύτερο όροφο.

Ο αστυνομικός υποδιευθυντής Ροντιέ είχε υπό τις διαταγές του καμιά δεκαριά άτομα που είχαν τοποθετηθεί στο «Τμήμα κιν-

δυνολογικών φημών», στην Κεντρική Υπηρεσία Επιφυλακής, σε μια μακρόστενη αίθουσα τα ψηλά παράθυρα της οποίας έβλεπαν στην εσωτερική αυλή του αστυνομικού κτιρίου.

Τότε ακόμα δεν είχε πάθει το εγκεφαλικό και τα χείλη του δεν είχαν στραβώσει. Είχε συμβουλευτεί τα χαρτιά του τραβώντας νευρικά τζούρες από το τσιγάρο του, οι στάχτες του οποίου λέρωναν το σακάκι του και τους φακέλους που ήταν σκορπισμένοι πάνω στο γραφείο του.

– Και τι κάνατε, επιθεωρητά, προτού ανακαλύψετε την κλίση σας γι' αυτό το επάγγελμα;

– Σπούδαζα για να γίνω δικηγόρος, αλλά αυτό ήταν μια ιδέα των γονιών μου, κυρίως του πατέρα μου... Εδώ και έναν χρόνο, εργαζόμουν στη νομική υπηρεσία της Εταιρίας του Μητροπολιτικού Σιδηροδρόμου.

Ο Ροντιέ σήκωσε το κεφάλι του.

– Σοβαρό πρόβλημα, η ασφάλεια του μετρώ... Τα τρικάκια, οι προκηρύξεις, η αναγραφή συνθημάτων. Μέχρι και ψευτοτυφλοί που, με το ακορντεόν τους, στη μέση ενός ρεφρέν, πετάνε και κάποιες νότες από τη *Μασσαλιώτιδα*, το *Εμβατήριο της Λορένης* ή τη *Διεθνή*. Κι όμως, θα τους νικήσουμε όλους αυτούς! Από ό,τι άκουσα, στο μετρό συγκρότησαν μια ομάδα υπαλλήλων με πολιτικά που κάνει την ίδια δουλειά με εμάς... Κυκλοφορούν στους συρμούς, ντυμένοι με εργατικά ρούχα και με το ζεμπίλι στο χέρι, και δεν χάνουν ευκαιρία να ακούν ό,τι λέγεται, να παρακολουθούν ό,τι γίνεται ή ό,τι μαγειρεύεται...

Στη συνέχεια, είχε εμπιστευτεί το νέο στέλεχος της υπηρεσίας στον αρχιφύλακα Μπρικούρ, που ετοιμαζόταν να πάει σε κάποια αποστολή.

– Πάρ' τον μαζί σου για τη μεγάλη γύρα. Θα δουν μεγαλεία τα μάτια του! Φωτογραφίες, εξοπλισμό... Κάνε και μια στάση στο βεστιάριο· πρέπει να υπάρχουν ρούχα στο νούμερό του.

Ο Ρολάν Μπρικούρ ήταν ένας κοντούλης, στρουμπουλός

ανθρωπάκος γύρω στα τριάντα. Τα μαλλιά του, που είχαν ήδη αραιώσει στο κρανίο του, έμοιαζαν να έχουν καταφύγει όλα στα φρύδια του, που ήταν μαύρα και δασιά. Τον οδήγησε μες στους μαιάνδρους των διοικητικών υπηρεσιών, για την έκδοση αστυνομικής ταυτότητας, τη χορήγηση ενός όπλου... Κι όταν όλα αυτά ολοκληρώθηκαν, ο Ντιπρέ τον ακολούθησε στο ασανσέρ και ανέβηκαν μέχρι τον πέμπτο όροφο όπου, στον κεντρικό διάδρομο, υπήρχε μια σειρά μεγάλα ντουλάπια με ρούχα, ταξινομημένα ανάλογα με την εποχή και το μέγεθος. Άλλαξε το τσόχινο καπέλο του με μια τραγιάσκα, το φανελένιο του κοστούμι με κοτλέ ρούχα. Τα καλογουαλισμένα παπούτσια του αντικαταστάθηκαν από γαλότσες. Ο αρχιφύλακας τσέκαρε ακόμα μια φορά τη μεταμφίεσή του που του έδινε ύφος μποέμ, κι ύστερα τον οδήγησε προς την πλατεία Σεν Μισέλ, περνώντας από μια πόρτα που έβγαινε στην προκουαία του Μαρσέ Νεφ, στον Σηκουάνα.

– Αυτό που σου προτείνω είναι να πάμε να κολατσίσουμε στη λεωφόρο Ομπσερβατουάρ. Αν ανέβουμε τη λεωφόρο με τα πόδια, θα φτάσουμε πάνω στην ώρα που ανοίγει, και θα μας έχει ανοίξει κι εμάς η όρεξη... Δεν είναι ακριβό, πόσο μάλλον που με συμπαθεί και το αφεντικό. Κι έπειτα, αν έχεις διάθεση, πάμε να χωνέψουμε με την ησυχία μας σ' ένα σινεμαδάκι... Πώς σου φαίνεται το πρόγραμμα;

Ο Ντιπρέ σταμάτησε κοντά στο σιντριβάνι της πλατείας για να σφίξει τη ζώνη του παντελονιού του και να προσπαθήσει να φτιάξει τις ξεχειλωμένες κάλτσες του, που είχαν τραβηχτεί κάτω από τη φτέρνα του. Κοίταξε επίμονα τον αρχιφύλακα προσπαθώντας να καταλάβει τι παιχνίδι του έπαιζε.

– Δεν πολυκαταλαβαίνω πού το πας... Εγώ έλαβα μέρος στον διαγωνισμό για να δουλέψω, όχι για να κάνω διακοπές... Αν τα λες όλα αυτά για να με δοκιμάσεις...

– Μα πού πας και τα βρίσκεις όλα αυτά, ρε Ντιπρέ; Η δικιά μας η δουλειά είναι το κυνήγι των φημών και των ψευδολογιών. Έχεις

πραγματικά ανάποδο και διεστραμμένο μυαλό, νομίζεις πως δεν μας φτάνουν τα προβλήματα που έχουμε με τους Εβραίους και με τους κομμουνιστές! Κι ότι εμείς οι μπάτσοι διασκεδάζουμε με το να στήνουμε παγίδες μεταξύ μας;

– Εγώ δεν ξέρω τίποτα... Λιγότερο από μια ώρα πριν, έφτασα στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση ντυμένος σαν γαμπρός, το μόνο που μου έλειπε ήταν το μπουκέτο με τα λουλούδια, και τώρα βρίσκομαι καταμεσής του δρόμου ντυμένος λες και πάω στο καρναβάλι! Είναι λιγάκι απότομο όλο αυτό... Το καταλαβαίνεις κι εσύ, έτσι δεν είναι;

Ο Μπρικούρ τον έπιασε από τον ώμο για να του δώσει να καταλάβει πως έπρεπε να διασχίσουν την οδό Σεν Αντρέ ντεζ Αρ.

– Θα δεις, θα συνηθίσεις. Είσαι μπάτσος τώρα. Αποφεύγεις να κάνεις ερωτήσεις στον εαυτό σου, οι άλλοι θα πρέπει να απαντάνε στις δικές σου.

Παρέκαμψαν τα τραπεζάκια έξω από το καφέ Dupont και, λίγο αργότερα, βάδιζαν κατά μήκος της περιφραξης του Κήπου του Λουξεμβούργου. Ομάδες εργατών έξυναν και στη συνέχεια έβαφαν τα κάγκελα, ενώ τεχνίτες, σκαρφαλωμένοι πάνω σε πτυσσόμενες σκάλες, επιχρύσωναν τα διακοσμητικά στοιχεία στην κορυφή τους. Το εστιατόριο βρισκόταν στη γωνία, στο 49 της λεωφόρου Ομπσερβατουάρ. Πάνω από την πρόσοψή του, σε χρώμα καστανό – απομίμηση ξύλου, με νερά και γραμμώσεις –, δέσποζε η βιολετιά επιγραφή με γράμματα που μιμούνταν τη σχολική καλλιγραφία: «Το Εστιατόριο των Διανοουμένων». Ο αρχιφύλακας έσπρωξε την περιστρεφόμενη πόρτα και μπήκε σε μία μεγάλη αίθουσα με κιονοστοιχίες όπου αντηχούσαν οι φωνές και ο θόρυβος από τα μαχαιροπίρουνα εκατό περίπου θαμώνων. Κατευθύνθηκε αμέσως προς το αφεντικό, που έμοιαζε με διοπτροφόρο λογιστή στριμωγμένο πίσω από ένα κυκλικό γκισέ, και προσποιήθηκε ότι του δίνει ένα χαρτονόμισμα των δέκα φράγκων που είχε βγάλει από το πορτοφόλι του· ο Ντιπρέ όμως στεκόταν

αρκετά κοντά ώστε να διακρίνει ότι το χαρτονόμισμα είχε απλώς ξαναμπει στην τσέπη του, αφού προηγουμένως είχε πάρει λιγάκι αέρα.

– Τι έχει το μενού σήμερα;

Το αφεντικό στηρίχτηκε στον πάγκο για να ανασηκωθεί και να φτάσει στο ύψος του αυτιού του αστυνομικού.

– Δεν έχουμε πράγμα πρώτης διαλογής στα τραπέζια της μεγάλης αίθουσας: καθηγητές της Σορβόνης, κάμποσοι μουσικοί της Εταιρίας Μότσαρτ. Έχουμε επίσης τους συνηθισμένους αναξιόπαθόντες και απόρους, τους έχω μαζέψει στο κέντρο. Η αφρόκρεμα βρίσκεται στην αίθουσα στο βάθος...

– Υπάρχει χώρος;

– Μπορείτε να καθίσετε στον γωνιακό καναπέ, δίπλα στο βοηθητικό τραπεζάκι όπου μαζεύουμε τα πιάτα. Είναι στον διάδρομο προς τις τουαλέτες, αλλά θα είστε στην άκρη και θα επωφεληθείτε από τις συζητήσεις των ανθρώπων του καλού κόσμου.

Βάδισαν κατά μήκος της κιονοστοιχίας, προσπέρασαν το σαλόνι με τις βιβλιοθήκες, με τα ράφια τους ξέχειλα από τις πιο πρόσφατες λογοτεχνικές εκδόσεις, καθώς κι από διάφορα βιβλία, περιοδικά και αντίτυπα των παρισινών εφημερίδων. Ο Μπρικούρ κάθισε στην πιο στενή πλευρά του καναπέ από συνθετικό δέρμα, έτσι ώστε να έχει στο οπτικό του πεδίο τους κοσμικούς θαμώνες. Στο βάθος βρισκόταν ένα πορτρέτο του στρατάρχη Πετέν,* με σοβαρό και σκεφτικό ύφος. Μια σερβιτόρα με πλούσιες καμπύλες, τα μαλλιά της πιασμένα ψηλά σε έναν κότσο που συγκρατούσε ένα κοκάλινο χτενάκι, τους διάβασε το μενού: καροτόσουπα, βοδινό μπουργκινιόν με πατάτες Lutetia, μήλα ρενέδες και καφέ από καβουρδισμένο κριθάρι για το τέλος. Την ώρα που τους έφερνε τα μπολ με τη σούπα, ένας άντρας που έμοιαζε καχεκτικός, χωρίς ωστόσο και να είναι, με κόμμωση επιμελώς ατημέλητη, σηκώθηκε και ζήτησε να γίνει ησυχία χτυπώντας με το κουτάλι του την κάρφα του νερού που βρισκόταν μπροστά του.

Ο Ντιπρέ πλησίασε τον Μπρικούρ.

– Ποιος είναι αυτός; Έχω την εντύπωση ότι κάπου έχω ξαναδεί τη φάτσα του...

– Ονομάζεται Ζαν Κοκτό, σπεσιαλίστας των κοκτέιλ, η φωτογραφία του φιγουράρει σε όλες τις αίθουσες αναμονής των οδοντιάτρων. Μεγάλο θήραμα αλλά δεν τον πλησιάζουμε καν, έχει το μεγαλοφυές ταλέντο να κάνει φίλους που λειτουργούν γι' αυτόν σαν ασπίδα. Περιστοιχισμένος απ' όλες τις σημαντικές προσωπικότητες της γαλλικής γλυπτικής, τον Ντεσπιό, τον Μπελμοντό, τον Μπουσάρ, τον Λαντοφσκι, αλλά και της ζωγραφικής, τον Ντερέν, τον μεγαλόσωμο Βλαμένκ, τον Βαν Ντογκέν με το μούσι και τον Σεγκονζάκ... Προσοχή, θα μιλήσει... Νομίζω ότι προλαβαίνεις να βγάλεις από την τσέπη το μπλοκάκι σου, να το ακουμπήσεις πάνω στα πόδια σου, κάτω από το τραπέζι, και να μάθεις να κρατάς σημειώσεις χωρίς κανένας να το αντιλαμβάνεται...

Η αργή ομιλία του συγγραφέα κάλυψε τη φασαρία που συνέχιζε να έρχεται από τη μεγάλη αίθουσα κατά κύματα.

– Όπως όλοι σας γνωρίζετε, αφού αυτός είναι και ο λόγος της παρουσίας μας σε αυτό το κατάστημα, του οποίου αγνοούσα την ύπαρξη και του οποίου εκτιμώ τη φιλόξενη απλότητα, ο υπουργός Παιδείας Αμπέλ Μπονάρ και ο Γερμανός πρέσβης Ότο Άμπετζ επέλεξαν να τιμήσουν έναν από τους δασκάλους μας, τον Άρνο Μπρέκερ,* εκθέτοντας το σύνολο του έργου του στο Μουσείο της Ορανζερί. Κατόρθωσα να τρυπώσω εκεί πέρα πριν από τα εγκαίνια στα οποία είστε όλοι προσκεκλημένοι. Οφείλω να σας πω ότι η εκπληκτική ομορφιά αυτής της ορδής των γιγάντων που μας παρουσιάζει ο Μπρέκερ ανήκει σε εκείνη την υψηλή πατρίδα των ποιητών, την πατρίδα όπου δεν υπάρχουν πατρίδες, αν εξαιρέσεις βέβαια το γεγονός ότι καθένας τής φέρνει τον θησαυρό της δουλειάς που έχει γίνει σε εθνικό επίπεδο. Εξάλλου δεν θα πρόδωσα κανένα μυστικό λέγοντάς σας ότι στη Γενική Αστυνομική

Διεύθυνση είναι ήδη έτοιμα τα ευρωπαϊκά δελτία ταυτότητας: Θα γράφουν: «Κύριος Κοκτό, Ευρωπαίος, διοικητικό διαμέρισμα Γαλλίας». Δεν θα υπάρχουν πια τελωνεία, ούτε σύνορα, το πνεύμα θα κυκλοφορεί ελεύθερα...

Ο Ντιπρέ φυλλομέτρησε το σημειωματάριό του μόλις σέρβιραν τον καφέ. Οι γραμμές που είχε γράψει με μαύρο μολύβι στα τυφλά, κάτω από το τραπεζομάντιλο, αλλού με μικροσκοπικά γράμματα, αλλού με τεράστια, ανάκατα, καβάλαγαν η μία την άλλη, διακόπτονταν, τραβούσαν προς όλες τις κατευθύνσεις. Αντιλήφθηκε ωστόσο ότι ο λόγος του καλλιτέχνη είχε εγγραφεί κάπου αλλού, όχι πάνω στο χαρτί, και ότι του αρκούσε να αποκρυπτογραφήσει μια λέξη για να του ξανάρθει στη μνήμη ολόκληρη η φράση. Τράβηξαν με τα πόδια μέχρι τη Νοτρ Νταμ ντε Σαμπ για να πάρουν το μετρό που τους άφησε στην πλατεία Κογκόρντ. Ο καιρός ήταν ιδανικός για βόλτα κάτω από τα δέντρα και για κουβεντούλα με τους πωλητές του παζαριού των γραμματοσήμων, των οποίων οι μικροσκοπικοί θησαυροί αναπαύονταν κάτω από φύλλα ριζόχαρτου, γύρω από τη ροτόντα του θεάτρου Marigny. Η ζωή θα μπορούσε μια χαρά να συνοψίζεται σε αυτά τα μικροπράγματα. Κόντευε δύο το μεσημέρι όταν έφτασαν στα Ηλύσια Πεδία. Καθώς πλησίαζαν, η ουρά μπροστά στον κινηματογράφο Normandie* είχε αρχίσει να μειώνεται αισθητά.

– *Οι άγνωστοι μέσα στο σπίτι...* Έχω την εντύπωση ότι η ταινία είναι εμπνευσμένη από ένα βιβλίο του Σιμενόν...

Ο Μπρικούρ τον έπιασε από το μπράτσο για να τον αναγκάσει να ταχύνει το βήμα του.

– Τον έχω γραμμένο τον Σιμενόν, όλο μαλακίες διηγείται. Ο ήρωάς του, ο Μαιγκρέ, περνάει την ώρα του παριστάνοντας ότι σκέφτεται καπνίζοντας την τσιμπούκαρα του, τη στιγμή που το μυστικό του επαγγέλματος είναι η δράση! Πάρ' τα πόδια σου, θα χάσουμε το καλύτερο...

– Μπα, μην ανησυχείς, για το πρώτο μέρος έχουν αναγγείλει

ένα ντοκιμαντέρ, τους *Διαφθορείς**... Και μόνο ο τίτλος σε φτιάχνει...

– Χέστηκα και για την ταινία μικρού μήκους, εμείς ήρθαμε για τα Επίκαιρα.

Ο αρχιφύλακας έδωσε τα εισιτήρια στην ταξιθέτρια η οποία τους οδήγησε στην αίθουσα. Ο Μπρικούρ της έδωσε ένα κέρμα για να τους αφήσει να διαλέξουν τις θέσεις με την ησυχία τους. Ύστερα, έδωσε τις οδηγίες του χαμηλόφωνα.

– Εσύ θα καθίσεις εδώ, στην άκρη της σειράς, στο πτυσσόμενο κάθισμα και θα περιμένεις να αρχίσουν τα Επίκαιρα. Αν εμφανιστούν ταραξίες, τους αφήνεις λιγάκι να εκτονωθούν, για να νιώσουν σιγουριά. Αφού θα έχουν πει αρκετά, σηκώνεσαι, βγάζεις τη σφυρίχτρα σου και ξελαρυγγιάζεσαι. Εγώ θα ασχοληθώ με τα υπόλοιπα.

Ο Ντιπρέ δεν είχε τον χρόνο να ζητήσει διευκρινίσεις από τον συνάδελφό του, που κατέβηκε τα σκαλιά και πήγε να καθίσει στην πρώτη σειρά. Τα φώτα έσβησαν και η αυλαία με τα πολύχρωμα διαφημιστικά μηνύματα άρχισε να ανεβαίνει, εξαφανίζοντας τους λόγους για τους οποίους θα έπρεπε να παίρνει κανείς χαπάκια Carter για το συκώτι του, να αγοράσει πένα Palium για τον κονδυλοφόρο του ή να μάθει γερμανικά μέσα σε τρεις μήνες χάρη στη μέθοδο Linguaphone. Ο κόκορας, το έμβλημα της κινηματογραφικής εταιρίας Pathé, λάλησε απευθυνόμενος προς το κοινό, και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε από εικόνες εργατριών στον χώρο της δουλειάς τους.

– Ενώ τα στρατεύματα της Βέρμαχτ εντείνουν τις προσπάθειές τους για να αποκτήσουν τον έλεγχο των πετρελαίων του Καυκάσου τα οποία έχουν καταστεί ζωτικής σημασίας για τον ανεφοδιασμό των στρατευμάτων της, ο γερμανικός λαός υποστηρίζει ασταμάτητα τους στρατιώτες του. Δραστηριοποιούνται στα εργοστάσια και στα χωράφια, ακόμα και στα στρατόπεδα εργασίας όπου ωστόσο συγκεντρώνονται οι κάθε λογής αντιφρονού-

ντες, το κατακάθι κάθε κοινωνίας, ανέκαθεν, όσο τέλεια κι αν είναι...

Η πρώτη κραυγή ακούστηκε δύο μόλις καθίσματα από τον Ντιπρέ, που εντόπισε αμέσως τον ταραξία.

– Ψεύτη! Ζήτω ο Ερνστ Τέλμαν!

Μερικά σκόρπια χειροκροτήματα χαιρέτισαν το όνομα του φυλακισμένου Γερμανού κομμουνιστή ηγέτη. Στην οθόνη εμφανίστηκαν τα μέλη της νέας κυβέρνησης.

– Μετά την παραίτηση του ναυάρχου Νταρλάν* που τίθεται επικεφαλής των δυνάμεων του Στρατού ξηράς, του Ναυτικού και της Αεροπορίας, ο στρατάρχης Πετέν διόρισε τον Πιερ Λαβάλ αρχηγό της κυβέρνησης. Ας τον ακούσουμε...

Η φασαρία, οι καγχασμοί και τα γιουχαΐσματα μετατράπηκαν σε οχλοβοή όταν ο πρώην βουλευτής και δήμαρχος του Ομπερβιλιέ δήλωσε καταλήγοντας: «Εγώ, εύχομαι τη νίκη της Γερμανίας». Ο Ντιπρέ σηκώθηκε για να σταθεί μπροστά στην είσοδο, έβαλε το χέρι στην τσέπη του παντελονιού και έφερε τη σφυρίχτρα στα χείλη του φυσώντας με όλη του τη δύναμη. Στο μεταβαλλόμενο φως που έστελνε η μηχανή προβολής, αναγνώρισε τη σιλουέτα του άντρα που είχε διακόψει το ρεπορτάζ για τον γερμανικό στρατό και, όταν επιχείρησε να πλησιάσει την έξοδο, τον απώθησε με μια σπρωξιά. Δεν είχε άλλη επιλογή από το να ορμήσει προς την έξοδο κινδύνου όπου τον περίμενε ο Μπρικούρ για να σταματήσει τη φυγή του με μια γροθιά στην κοιλιά. Ο άντρας κατέρρευσε κι ήταν ο Ντιπρέ που του πέρασε τις χειροπέδες. Θυμόταν ακόμα, σαράντα χρόνια αργότερα, την ευχαρίστησή του, εκείνη την αίσθηση ζεστασιάς που πλημύρισε το είναι του καθώς έκλεινε τα ατσάλινα βραχιόλια γύρω από τους καρπούς του πρώτου ατόμου που συλλάμβανε.